

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υπουργός Εξωτερικών). Έν πρώτοις χρεώσται νά έτοιμάστω τήν Βουλήν διεκδικούν αυτήν ότι δέν κα- τοικώ ως ιδιώτης εις τήν οίκίαν, περί ης πρόκειται, ούτε μετά- βαλον αυτήν ποτε κατά τό παρελθόν εις ιδιωτικόν οικίαν: έν όμως πρό του σχηματισμού του Υπουργείου, του οποίου αποτελώ μέλος, ιδιώται, άτομα ή οικογένειαι, κατόικουν έν αυτή, θέλε- τε έχει τήν καλωσύνην ν' αναγνωρίσате διεκδικώ, ότι εγώ δέν εϋθύνομαι τό πράπαν. Όταν έσχηματίσθη τό Υπουργείον, έπλη- ροφορήθη ότι τό Υπουργείον των Εξωτερικών είχε εγκατασταθῇ εκεί, όθεν έδικυθίνθη εις αυτήν, και τήν έπιούσαν έξήτησα νά πληροφορηθῇ πώς κατέχεται υπό του δημοσίου ή οίκία αυτή. Έμαθα λοιπόν ότι υπάρχει μεταξύ του Χατζή Πέτρου και τῆς προκατόχου κυβερνήσεως, τῆς προεδρευομένης υπό του έξ Ύδρας Βουλευτοῦ κ. Βούλγαρη, συμβόλαιον, διά του οποίου έπωλείτο ή οίκία εις τό δημοσίον, και ότι τό δημοσίον τήν αγοράζει υπό τόν όρον έν έκούρτο ή αγοράπωλησία διά νόμου έπιψηφισμέ- νου υπό τῆς Βουλῆς. Κατά τό διάστημα αυτό ούδένα εἶρον ψηφισθέντα υπό τῆς Βουλῆς νόμον τοιοῦτον. Εἶπτο ότι καθεῖς εἶχον ν' αποσπῶνται εις τόν ιδιοκτητήν και νά τῷ εἶπω, ότι ή οίκία αυτή δέν θεωρεῖται ήγορασμένη και έπωμένως υποθέτω ότι εἶναι ὑπ' ἐνοικίαις και έπειδή δέν υπάρχει ήγοραπωλησία, και έπειδή δέν υπάρχει συμβόλαιον έκμισθώσεως, έδήλωσα αὐτῷ ότι εἶμαι πρόθυμος νά συμβιβάσθω μετ' αὐτοῦ πρὸς συνομολόγησιν ἐνοικίαις. Ο ιδιοκτήτης τῆς οίκίας μετ' ἑκάστη τήν παρατήρη- σιν ότι θεωρεῖ τήν οίκίαν κτήμα του δημοσίου, και ότι έχει ά- ξιώσεις αποζημιώσεως. Εγώ απήντησα ότι δέν εἶμαι άρμόδιος νά διεξαγάγω τάς αξιώσεις του περί αποζημιώσεων και ότι αν- ἔχη τοιαύτας, άς τάς ανακοινώσῃ εις τό δημοσίον και δι' αὐτοῦ κατά παντός υποθύνου. Αλλά τότε ἦτο Μάρτιος μήν, και εἶδω αἱ ἐνοικίαις εἴθισται νά γίνωνται τήν α'. Σεπτεμβρίου, και έπομέ- νως δέν ἤθελον ν' ἀρῶμαι τήν οίκίαν. Τόν εἶδοποίησα λοιπόν ότι, αν δέν θέλῃ νά συνεννοηθῇ μετ' ἐμοῦ πρὸς ἐνοικίαις τῆς οί- κίας, εἶμαι ἠναγκασμένος νά εἰρωάλλην έπειδή δέν συνήθε- σεν εις τοῦτο, εἶρον άλλην, όπου μετακομίσθῃ από τῆς α. Σεπτεμ- βρίου τό Υπουργείον. Ο στρατηγός Χατζή Πέτρος έφιστρην αξιώ- σεις κατά τῆς κυβερνήσεως στήριζομένης επί των γιγονότων, τά όποια σῆς ανακοίνωσεν ο προαγορεύσας, ότι κατόικουν οίκο- γένειαι ή άτομα κτλ. Όλα αὐτά αποτελοῦσι μίαν αξίωσιν, ή όποία ανακοινώθη εις τό δικαστικόν τμήμα του Υπουργείου των οικονομικῶν και υπάρχει μία δίχη, καθ' ήν τό δημοσίον θά ὑπερασπίσῃ τά συμφέροντά του.

ΤΙΝΕΣ. Ποίαι οικογένειαι κατόικουν;

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ. Ως Υπουργός των Εξωτερικών δέν ἔμ- πορῶ νά έχω τήν άστυνομίαν τῆς πόλεως: όταν δέ τά άτομα, ή αἱ οικογένειαι κατόικουν έν τῇ οίκίᾳ, ως εἶπεν ο προαγο- ρεύσας, δέν ἔμην οὔτε Υπουργός άλλ' ιδιώτης: όθεν πρέπει νά ζητήσῃτε τάς πληροφορίες αὐτάς από τό άρμόδιον πρόσω- πον, τό όποιον τότε ἔσκει τήν άστυνομίαν έν τῇ πόλει.

ΚΑΤΣΑΚΟΣ. Παρακαλῶ τόν κύριον Υπουργόν των Εσωτε- ρικών, κύριε πρόεδρε, νά μής εἶπῃ, μετά τήν άκούσιν τῆς έκ- λογῆς του κ. Κουμπουνδούρου έκ του Οἴκου, αν έλαβε τό με- τρον νά διατάξῃ τήν επανάληψιν τῆς έκλογῆς, και ή όχι.

Θ. Α. ΖΑΙΜΗΣ. (πρωθυπουργός). Κύριοι, δέν μοι ανακοινώθη τό πρακτικόν τῆς Βουλῆς: άς εἶδοποιήσας τῆς Βουλῆς δέν ἤθελον νά διατάξω έκλογήν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ο κ. Πρόεδρος νά διατάξῃ νά σταλῇ τό πρακτικόν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Νίκα έκλογή θά γίνῃ λοιπόν; Οἱ παραδεχόμενοι νά έγερθῶσι.

ΠΟΛΛΟΙ. Τό παραδεχόμεθα δέν υπάρχει αντίρρηση; (θόρυβος).

ΛΕΚΑΣ. Κύριοι, τό ζήτημα δέν έτελείωσεν ο κ. Υπουργός

των Εξωτερικών νά μής εἶπῃ, εἶναι ὑπόθεσις δικαστική, εἶναι αἱ κλίεις εις τό δικαστήριον; δια νά δώσωμεν κάτι τι εις τόν Στρατηγόν νά τελειώσωμεν (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, εισερχόμεθα εις τήν ἡμερησίαν διάτα- ξιν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Λοιπόν νά εἰδοποιηθῇ ο κ. Πρωθυπουργός δια νά διατάξῃ τήν έκλογήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Βέβαια, άπεράσθη ή Βουλή περί τούτου.

Έχομεν τώρα νομοσχέδιον, τό όποιον αναγινώσκεται δια τρί- ταν φοράν και προσέζατε.

Άρχεται ή ἀνάγνωσις του περί των έργων του Εθνικού Τυπογραφείου νομοσχεδίου δια τρίτην φοράν.

ΔΙΓΡΕΣ. Νομίζω ότι δέν ἦτο κακόν νά προστεθῇ, ώστε νά τυπώνεται και πᾶν σύγγραμμα, άφορῶν τήν γεωργίαν και τούς πίνακας των δημοτικῶν σχολείων.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Βρίθι ο τόπος ιδιωτικῶν τυ- πογραφείων.

Παραυθεται ή ἀνάγνωσις του εν λόγω νομοσχεδίου, όπερ γίνεται διχτὸν κατ' ἀρχήν και κατ' ἀρθρον, ως και τό σύνολον άς εν αντιρρήσεις δια τρίτην φοράν ως έτροποποιήθη κατά τήν δ'. ἀνάγνωσιν" έχει δέ ως εξής.

Άρθρον 1.

Τά μόνα έργα του καταστήματος του Εθνικού Τυπογραφείου και λιθογραφείου εἶναι εις τό εξής, ή τύποις:

α) Τῆς έγκυριδος τῆς Κυβερνήσεως.

β.) Των Πρακτικῶν των συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ως και πάσης άλλης αὐτῆς εργασίας.

γ.) Των αποφάσεων του Αρείου Πάγου,

δ.) Των φορολογικῶν εν γένει και άλλων εντύπων, ως και των γενικῶν διαταγῶν και πάσης άλλης τήν δημοσίαν ὑπη- ρείαν άφορώσας εργασίας των Υπουργείων των χρηζουσῶν τυ- πώσεως, και των εντύπων του Εθνικού Πανεπιστημίου και τῆς διδλυθήκης.

ε.) Τῆς αρχαιολογικῆς έφημερίδος.

ς.) Των εκδιδόμενων υπό τῆς έπιτροπῆς του εθνικού στόλου έγγραφων, ως και τῆς επί των Ολυμπίων και κληροδοτημάτων έπιτοτῆς και

ζ.) Η λιθογράφησις παντός σχεδίου άναγομένου εις τήν δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Η δαπάνη τῆς τυπώσεως των κατά τό άρθρ. 839 τῆς πολ. Δικονομίας ὑποκειμένων εις δημοσίους αποφάσεων, εκκαθαρίζεται και διεκδικεῖται υπό του Διευθυντοῦ του Τυπογραφείου κατά τάς ισχύουσας περί δημοτίων ἐσόδων διατάξεις.

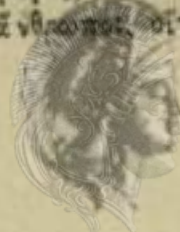
Άρθρον 2.

Τά άρθρ. 6 και 7 του από 26 Αυγούστου (7 Σεπτεμβρίου) 1838 Διατάγματος περί του οργανισμού τῆς Βασιλικῆς Τυ- πογραφίας και λιθογραφίας, ως και πάσα άλλη σχετική διά- ταξις αντικειμένη εις τόν παρόντα Νόμον καταργούνται.

Άρχεται ή ἀνάγνωσις δια δευτέραν φοράν του περί δινά- μως κατά θάλασσαν του Στρατοῦ Νομοσχεδίου.

ΔΙΓΡΕΣ. Κάμνω, κύριε πρόεδρε, από τουδε τήν παρατήρησιν ότι έν τῇ έπαρχίᾳ Σπετσῶν λαμβάνει χώραν μία βλάβη ως εκ του περί ναυτολογίας νόμου, ή όποία βλάβη και τήν ναυτι- λίαν και τόν τόπον, χωρίς νά ώρελῇ τό ναυτικόν.

Οἱ κάτοικοι των Σπετσῶν τοσοῦτον ἀποφεύγουν τήν κλήρωσιν εις τό ναυτικόν, ώστε προτιμῶν και ο πρώτος, και ο δεύτερος, και ο τρίτος, και ο εἰκοστός νά καταφύγουν εις τό Εξωτερικόν. Καλόν θά ἦτο δια τήν νῆσον αὐτήν νά γίνῃ σκέψις, πώς ἔμπορεί νά εὑρεθῇ άλλος τρόπος καταλληλότερος δια νά δίδουν και αὐτοί τό ἀνάλογον μέρος, τό όποιον θά κάμῃ ώστε νά μή εξέρχωνται του Κράτους άνθρωποι, οἵτινες θά ἦναι

Εν περιπτώσει μὴ ἐγκαιροῦ ἀποστολῆς τοῦ καταλόγου, ἡ ψήφισμα γίνεται καὶ κατὰ τὸν ἐντυπον κατάλογον.

Ἄρθρον 7.

Καταργοῦνται τὰ ἐδάφια 2 καὶ 3 τοῦ ἀριθμοῦ 7. τοῦ ἀρθροῦ 44 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου.

Εν Ἀθήναις, τὴν 12 τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1869.

Οἱ ἐσονται

Γεώρ. Τυπάλδος ἱκνωδάτος, Χρ. Τυπάλδος ἱκνωδάτος.

ΚΑΡΑΛΙΒΑΝΟΣ. Κύριε ἱκνωδάτε, σὺς παρακαλῶ διὰ νὰ συμπληρώσῃτε αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον. Νομίζω ὅτι παρελείψατε ἐν τῶν σπουδαιότερων αἰτίων τῶν καλλισθεύσεων, καὶ ἐπειδὴ κατεβάλετε πολλὰν προσοχὴν ἐπὶ τούτων, νὰ λάβετε καὶ τοῦτο ὑπ' ὄψιν· πῶς νὰ προλάβωμεν ὥστε νὰ μὴ γίνωνται τὰ πρακτικὰ πρὸ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν σφαιριδίων.

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Ἐγὼ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῆς τῆς προτάσεως καὶ νὰ ὀρίσωμεν ἡμεῖς ἑξῆς τὴν μετὰ 5 ἢ 6 ἡμέρας νὰ συζητήσωμεν, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἔχομεν καιρὸν νὰ ἐλθωμεν εἰς συνέντευξιν καὶ νὰ σκεφθώμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ.

ΤΙΝΕΣ. Καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μάλιστα, ὑπερὸν, τῶν ἐσωτερικῶν.

ΣΑΡΑΒΑΣ (Ἰ. πουργὸς Ἐκκλησιαστικῶν.) Κύριοι, κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου περὶ συντάξεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀποκλείεται μία κατηγορία δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποῦ διευθύνει ὑπουργεῖον, τὴν ὁποίαν δεδῶκεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ σκοπὸν δὲν εἶχε ν' ἀποκλείσῃ. Γνωρίζετε, ὅτι κατὰ τὸ 1ον ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ συντάξεως ἡ σύνταξις δίδεται εἰς τοὺς διοριζομένους διὰ Β. Διατάγματος ἢ δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς καὶ μισθοδοτούμενους ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, οἱ ὅποιοι ἐξομοιοῦνται καθ' ὅλα μὲ τοὺς μισθοδοτούμενους ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, καὶ μολοντούτο ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου φαίνονται ὅτι ἀποκλείονται· λόγος χάριν, οἱ καθηγηταὶ τῆς Ῥιζαρίου σχολῆς, οἵτινες διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος, εἶναι δημοσίου ὑπαλλήλοι, ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, μισθοδοτοῦνται ὁμοῦ ἀπὸ τῆς Ῥιζαρίου περιουσίας· οἱ διδάσκαλοι τῶν ἱερατικῶν σχολῶν, οἵτινες, ὡς γνωρίζετε, μισθοδοτοῦνται ἀπὸ ἰδιαιτέρων ταμείων· ἄλλοι διδάσκαλοι πληρονομούμενοι ἀπὸ κοινότητος, ἢ ἀπὸ κληροδοτήματα, οἵτινες καὶ αὐτοὶ διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος· παρεκτὸς τούτου ὑπαλλήλοι τινες τοῦ Πανεπιστημίου δύο γραφεῖς, ὁ ὑπογραμματεὺς, ὁ λογιστὴς, καὶ οἵτινες ἐπεκράτησε νὰ πληροῦνται ἀπὸ τῆς ἰδιαιτέρας παρουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, ἠθελαντεῖσθαι ἄδικον, φρονῶ, ἡ τάξις αὐτῆς τῶν ὑπαλλήλων ν' ἀποκλείσῃ ἀπὸ τοῦ εὐεργέτημα τῆς συντάξεως καὶ τοὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων ὑπαγομένων εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων. Δι' αὐτὸ ἐθεώρησα ὅτι ἐκπληρῶ καθέκον δικαιοσύνης ὑποβάλλωσχέδιον νόμου, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀποκλείεται καὶ εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ὑποβαλλομένων, ἐννοεῖται, εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, εἰς τὰς ὅποιας ὑποβάλλονται καὶ οἱ λοιποὶ.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐνεργεῖται κράτεσι;

ΣΑΡΑΒΑΣ. Βέβαια. (Ἀναγινώσκει τὸ νομοσχέδιον.)

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ συντάξεως πολιτικῶν ὑπαλλήλων μὴ μισθοδοτούμενων παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΧΝΒ. νόμου διοριζόμενοι καθη-

γηταί, διδάσκαλοι καὶ ὑπαλλήλοι δημοσίων γραφείων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἀποκλείονται τοῦ δικαίουματος τῆς συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων ΧΝΒ. καὶ ΡΑΘ. καὶ ἂν μὴ μισθοδοτοῦνται παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργός
Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι καθ' ὅλα ὅμοιον μὲ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ συντάξεως μὲ μόνον τὴν διαφορὰν ὅτι ἀφαιρεῖται ἡ ἐκφρασις, ἂν μισθοδοτοῦνται παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Θὰ λογισθῇ ἡ παρελθούσα ὑπηρεσία; ΣΑΡΑΒΑΣ. Μάλιστα· ἀλλὰ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλωσι δι' αὐτὴν τὸ 5 τοῖς 0/0.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Αὐτοὶ οἱ ἰδιωτικοὶ διδάσκαλοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνουν ἀπὸ τῆς καταβολῆς τὰς εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων;

ΣΑΡΑΒΑΣ. Ἀφομοιοῦνται μὲ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἔχοντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα. (Καταβίβει τὸ νομοσχέδιον εἰς τὸ προεδρεῖον.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ.

ΛΕΚΑΣ. Ὡρῶν κατὰ καθέκον νὰ ᾔδει φίλος, ὡς πάντες ἡμεῖς, τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, νομίζω καθέκον νὰ σὺς ὑποβάλλω μίαν ὑπόθεσιν σοβαρὴν, ἀποδιδέσκουσαν συμφέροντα δημοσίου, ἥτις περιῆλθεν εἰς γνῶσίν μου. Αἱ κλαῖς τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ Χατζῆ-Πέτρου εὐρίσκονται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον. Ἡ οἰκία αὕτη ἐπρίκειτο ἄλλοτε ν' ἀγορασθῇ παρὰ τοῦ δημοσίου· διὰ τί δὲν ἀγοράσθη; αἰεὶ ἔμπορεῖ νὰ τὸ ἡξιώρηται, ἐγὼ δὲν τὸ ἡξίωσα, διότι δὲν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ εὐρίσκωμαι εἰς τὸν περίβολον τούτον κατὰ τὴν παρελθούσαν περίεδον.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Σὺς τὸ λέγομεν ἡμεῖς· διότι δὲν ἐδόθη πίστωσις.

ΛΕΚΑΣ. Ἐν τούτοις ἐδῶ εἶναι τὸ σοβαρὴν, καίτοι μὴ ἀγορασθῇ, αὐθαριεῖται ἐκτακτικῶς ἀπὸ οἰκονομίας, καὶ οὐκ ἀπὸ μίαν, ἀλλ' ἀπὸ δύο.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Ποίαι;

ΛΕΚΑΣ. Ἐχετε ὑπομονήν, ἐγὼ σὺς λέγω τὸ περιστατικόν, κατόπιν θὰ ἐλθῶν οἱ ὑπουργοὶ νὰ σὺς φωτίσουν· ἐγὼ σὺς λέγω τί ἔχουσιν· ἴσως εἶναι ψευδές. — Ἀκολουθῶς περιῆλθεν εἰς ἐνοικίαν ἀρχὴς δημοσίας, ὑπουργεῖον. Μετὰ ταῦτα ὑπουργεῖόν τι, πιστεύω νὰ ᾔναι τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ἐξέτηςα νὰ εἴθῃ εἰς συνεννόησιν ἐπὶ ἐνοικίᾳ μὲ τὸν ἰδιοκτήτην. Ὁ ἰδιοκτήτης εἶπε, κύριε, ἐγὼ τὴν οἰκίαν μου τὴν θεωρῶ ἀνήκουσαν εἰς τὸ δημοσίον, διότι ἐγένετο χρῆσις αὐτῆς, οὐχὶ ἐπὶ ἐνοικίᾳ, ἀλλ' ὡς εἴπαμε ἀνήκειν εἰς τὸ δημοσίον, ἐγένετο χρῆσις οἴκου, διότι τὸ δημοσίον δὲν ἐνοικιάζει οἰκίας διὰ νὰ κατοικοῦν οἰκογένηται. Παραχωρεῖ πολλάκις τοιαύτας οἰκίας, ἀλλὰ δὲν ἐνοικιάζει ἐπὶ τῆς διὰ νὰ κατοικοῦν οἰκογένεια. Σὺς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μοὶ δώσετε τὴν ἀδειαν, νὰ παρακαλέσω τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἢ τῶν ἐσωτερικῶν, διότι εἰς τῶν κυρίων αὐτῶν ὑπουργῶν κατέστησε, νὰ μὴς φωτίτῃ τί συμβαίνει, διότι φερόμεθα μῆπως, ἐν ᾧ ἄλλοτε δὲν παρεδέχθημεν τὴν ἐγγραὴν τῆς οἰκίας μὲ ὠρεμένον ποσὴν 100 ἢ 110 χιλιάδων δραχμῶν, φερόμεθα μῆπως ὑπαρχουσῶν τῶν κλειδῶν εἰς τὸ δικαστήριον ἢ ὑπόθεσις περιπλεγθῇ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἀπὸ τοῦ εἶδος εἰς ἄλλο, πικρῶς τὸ ἀτυχὲς δημοσίον 50 ἢ 60 χιλιάδας δραχμῶν καὶ δὲν ἔχομεν οὔτε οἰκίαν. Παρακαλῶ λοιπὸν τοὺς σχετικούς κυρίους ὑπουργοὺς, νὰ μὴς εἴπωσι τί γνωρίζουσι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου.

σύμφωνος με εκείνο το όποιοι αποφασίσθη, ή ότι τα πρακτικά δεν περιέχουν την φράσιν, την οποίαν εις βουλευτής ειπεν. Μετά ταύτα θέλετε να έμειν αυτή ή ιδέα; ποῦ, κύριε Χριστόπουλε;

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Μετά την πρότασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αυτό το θέμα έψηφίσθη.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, έγω δέν ήρπασα τόν λόγον, μοι τόν έδώκατε χθές, λοιπόν έντός του κανονισμού ελάλησα' εξέφερα μίαν ιδέαν, εξήγησα μίαν εξήγησιν επί της προτάσεως, ήτις έμελλε να ψηφοροηθή. Το περιστατικόν τούτο, κύριε πρόεδρε, δέν είναι σημειωμένον, όπως ο κανονισμός απαιτεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Σας διακόπτω' εξηγήσατε μίαν εξήγησιν, από ποῖον τήν εξηγήσατε και τί σας απήντησε;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Από τόν προτείναντα.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Εξήγησα μίαν εξήγησιν και έδόθη. Διατί να μή σημειωθή τούτο; δέν ζητώ τήν τιμήν να κατονομασθώ ότι ελάλησα, πολλοῦ γε και δεῖ ζητώ να σημειωθή, ότι βουλευτής τις, ήτοι όπως σημειούται εις τα πρακτικά κατά τόν κανονισμόν, ελάλησε τούτο και τούτο' δέν απεκρίθη τις, να σημειωθή, ότι έτερο; βουλευτής ειπε τούτο και τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αυτό ζητείτε μόνον;

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Αυτό.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ίνα τούς ευχαριστήσατε δέν διαβάζετε και τα στενογραφήματα όπου έχουν και τα ονόματα;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Να καταχωρισθ ή ιδέα αυτή εις τα έπίσημα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ποῦ θέλετε να εάλωμεν τήν φράσιν;

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Μετά τό θέμα, ήτοι άρῶ αναγνώσθ. Ίδού δε κύριε πρόεδρε τί ειπον. «Αν ο έντιμος βουλευτής Μεσολογγίου δεχθ ή μίαν μικράν εις τήν πρότασιν του προσθήκη, τήν ψηφοροῶ και έγω και πολλοί εξ ήμων, ήτοι να δεχθ ότι παρητήθη διά τὰ έν τοῖς έπίσημοις πρακτικοῖς, ή διά τὰ έν τοῖς στενογραφημένοις;»

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Θέσατε και μίαν προθεσίαν πέντε ήμερών.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ίνα τελειώνωμεν, νομίζω, ότι ή παρατήρησις του κ. βουλευτοῦ Ολύμπιος είναι περιττή, διότι εξάγεται εξ ανάγκης εκ της προτάσεως του κ. Δεληγεώργη' αν ειπῇ ότι δέν παραιτούμαι διά τούς έν τοῖς έπίσημοις πρακτικοῖς, έρχεται εξ ανάγκης, ότι ειπεν ο κ. Χριστόπουλος.

Αξιῶ λοιπόν και έπιθυμῶ ίνα περιλάβωσι τὰ έπίσημα πρακτικά άπό τῶς διατρέξαντα.

ΚΑΛΑΙΦΡΟΝΑΣ. Οἱ βουλευταί οἱ εἰπόντες αὐτούς τοῖς λόγους, αν έπιμένουν, νομίζω ότι πρέπει να σημειωθώσιν έν τοῖς πρακτικοῖς' αν ήμεῖς δέν τοῖς ήκούσαμεν, πρέπει να δώσωμεν πίστιν δέν μεταβάλλωμεν άλλως τε τίποτε, ευχαριστούμεν δε και τοῖς λαλήσαντας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ίδού πῶς διαρβώθησιν τὰ πρακτικά' εἰπόντος πινός, ότι και οὕτω ψηφοροημένης της προτάσεως του κ. Δεληγεώργη, να σημειωθ ή εις ταύτα, αν παραιτῆται ο κ. Καραγιάν; διά τούς έν τοῖς έπίσημοις πρακτικοῖς λόγους; ή τοῖς δέν τοῖς στενογραφημένοις, διότι αὐτό έννοεῖ ή πρότασις του κ. Δεληγεώργη;

Εἶναι δεκτή ή διόρθωσις τῶν πρακτικῶν;

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Καταλαμβάνετε λοιπόν, ότι δέν εξηγήσαμε κανέν παράλογον πᾶγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μικρόν παράγραμμα έλαβε χώραν εις τήν τύπωσιν ενός νομοσχεδίου του υπουργείου τῶν έσωτερικῶν εις τόν νόμον περί συντηρήσεως τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Λέγει έδῶ, εἰς

ἀριθμός τῶν τηλεγραφικῶν φυλάκων ὁρίζεται εἰς 63» κατὰ λέθος δέ ἐσημειώθη 62.

Ἰπάρχει ἕτερον λάθος εἰς τὸ ἀρθρ. 5, ἀντὶ νὰ τεθῇ ἀνάλογον πρὸς τοὺς κόπους· ἐτέθη κατ' ἀνάλογον εἰς δὲ τὸ 12 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, περὶ τομῆς τοῦ ἱσμοῦ ἀντὶ 12 ἐγγραφή 11. ἐπιτρέπεται ἡ Βουλὴ νὰ διορθωθῶσι;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἰπάρχουν αἱ ἐξῆς ἀναφοραί.

Ζαχαρένια Γραμματικοπούλου χήρα, ἐξαίτεται σύνταξιν ἀνάλογον τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐιδουλεύσεων τοῦ ἀνδρός της.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αἱρέσοι μαθηταί τῶν ἐν Ἀθήναις γυμνασίων καὶ φοιτηταί ζητοῦν τὴν σύστασιν ἐδρας τῆς Ἀγγλικῆς γλῶσσης.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πλοίαρχοι καὶ ναῦται ἐκ Γαλαξειδίου 135 τὸν ἀριθμὸν ἐξαίτουται παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σπατάλην τῶν χρημάτων πρὸς σύστασιν ναυτικοῦ αὐλοῦ.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ναυτικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐμποροπλοίαρχοι καὶ ναῦται 101 τὸν ἀριθμὸν ἐξαίτουται παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ ἀπομαχικοῦ ταμείου.

ΜΙΛΗΣΗΣ. Αὐτὴ ἡ ἀναφορὰ νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅπου ἐστάλησεν καὶ τὰ νομοσχέδια περὶ ναυτικῆς τραπεζῆς.

Γ. ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Ζητήσας τὸν λόγον σπεύδω νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλὴν ἀντικείμενον γινικοῦ συμφέροντος· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι νομοσχέδιον κατὰ τῆς καλπονοθεύσεως· γινικώτερον ἀντικείμενον νομίζω δέν ὑπάρχει διὰ τὰς περιστάσεις αὐτὰς νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν σημερινὴν Βουλὴν. Ἀρ' ἢς ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισι τὰ τέσσαρα ἰδιώματα τῆς ψηφοροῦς, τοῦτέστι νὰ ᾖ αὐτὴ ἀμεσος, καθολικὴ, μυστικὴ καὶ διὰ σφαιριδίων, ἀφῆκεν ἐλευθέρως τὰς Βουλὰς νὰ συντάξωσι τὸν νόμον τὸν βουλευτικὸν καὶ νὰ διατάξωσι τὰ περὶ τῆς ψηφοροῦς, ὅπως ἤθελε δόξῃ αὐταῖς. Ὅτε συνελκτετο ὁ βουλευτικὸς νόμος δέν έδόθη ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, εἶναι ἡ πηγὴ τῶν καλπονοθεύσεων. Ἀπὸ ἄλλο μέρος ἡ Συνέλευσις ἐροεῖτο τὰς καλπονοθεύσεις καὶ ἐντότοις δέν προήλθεν ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἤλπιζον νὰ εἰδῶσιν, ἀλλ' ἀνερνήσαν ἐκεῖ ὅπου δέν τὰς ἐπερίμεναν. Εἶναι ἐυκαλὸς εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς Βουλῆς ἡ φωνὴ τῶν ἐπαρχικῶν κατὰ τῆς καλπονοθεύσεως· ἔπρεπε νὰ φέρω ἐκθεσιν μετὰ τὴν πρότασιν αὐτὴν τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι γνωστότατον εἰς τὴν Βουλὴν, τὸ σκέπτεται καὶ ἡ Βουλὴ, καὶ ἡ πολιτεία καὶ ἰδίᾳ ἕκαστος, διὰ τοῦτο ἐνόμισα ν' ἀναπληρώσω τὴν ἐκθεσιν διὰ τῶν ὀλίγων καὶ βρογίων αὐτῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν.

Δύο πράγματα ἀσχημίζουσι τὰς ἐκλογὰς τῆς Ἑλλάδος, ἡ εἰς καὶ ἡ καλπονοθεύσις. Ἡ διαφθορὰ ἐμφιλοχρεῖ καὶ αὐτὴ, ἀλλ' ἀπὸ ἐλάχιστον μέρος, καὶ εἰς ὀλίγα μέρη κατ' εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀπόδειξις δὲ τῆς εἰς καὶ τῆς καλπονοθεύσεως εἶναι ἀπείρος. Δυναμὲθα νὰ εἰπωμεν, προφύλαξον Κυβέρνησις τὰς ἐκλογὰς ἀπὸ τῆς εἰς, καὶ ὑπόσχομαι ἐγὼ νὰ σοῦ τὰς προφύλαξω ἀπὸ τῆς καλπονοθεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἰς δέν δύναται νὰ διορθωθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κάλλιστα ὑποβάλλω τὸ δεύτερον μέρος τῆς προτάσεώς μου, τοῦτέστιν μικρὰν παρατήρησιν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ τροποποιήσωμεν τριῶν γραμμῶν ἐδάφιον τοῦ βουλευτικοῦ νόμου, καὶ κατὰ τὴν ιδέαν μου θέλουν ἐκλείπει αἱ καλπονοθεύσεις. Ποῖος εἶναι ἡ πηγὴ τῆς καλπονοθεύσεως; διότι ἂν βεβαιωθῶμεν, ότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς πηγὴ τῶν καλπονοθεύσεων, ἐκεῖ πρέπει νὰ διεκδύναμεν τὸν νοῦν μας, νὰ φέρω-

μεν τὴν θεραπείαν καὶ νὰ φράζωμεν τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐξ οὗ προέρχονται αἱ καλπονοθεύσεις.

Εὐθυμείετε πόσα συζητήσεις ἔγινε καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς Β' περιόδου, ὡς καὶ τῆς Γ'· περὶ τῶν σφαιριδίων, τὰ ὅποια πλεονάζουσι μετὰ τὴν ἀπαριθμήσιν. Ἡ Συνέλευσις ψηφίζουσα τὸν βουλευτικὸν νόμον, ὀλίγην προσοχὴν ἔδωκεν εἰς αὐτὰ, καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ διορθώσῃ διὰ μιᾶς ἀπλῆς τροποποιήσεως, μικρότατον ἐδάφιον νόμου, τὰ σφαιρίδια τὰ πλεονάζοντα ἀραιροῦνται λέγει ὁ νόμος ἀπὸ τοῦ Ναί. Ἄν ἐρρίθηναι εἰς τὸ Ναί, δικαίως τῶν λόγων ἀραιροῦνται ἀπὸ τοῦ Ναί· ἀλλ' ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἐρρίθηναι εἰς τὸ Ὀχι, πόθεν θὰ ἀραιωθῶσιν; Ὁ νόμος λέγει ἀπὸ τὸ ναί, συμφωνῶ δὲ καὶ ἐγὼ, ὅτι πρέπει ν' ἀραιρῶνται ἀπὸ τὸ ναί, ὅσας δὲν ὑπάρχει ἐναντία ἀποδείξεις τοῦ ἐγκλήματος, ὅτι ὑπὸ ἐχθροῦ ἐρρίθηναι. Δὲν πρόκειται ἤδη σήμερον νὰ ἐξελέγξωμεν, νὰ διεξαγάγωμεν ἐκλογὴν τινα διὰ ν' ἀραιρώσωμεν τὰ πλεονάζοντα σφαιρίδια ἀπὸ τὸ ναί ἢ ἀπὸ τὸ ὄχι, πρόκειται νὰ νομοθετήσωμεν διὰ τίνας μέγας δύναται νὰ ἐμποδισθῇ νὰ ῥίπταιται σφαιρίδια εἰς τὸ ναί ἢ εἰς τὸ ὄχι. Πῶς ῥίπτονται τὰ σφαιρίδια σήμερον εἰς τὸ ναί ὑπὸ τῶν φίλων, εἰς τὸ ὄχι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Νομίζω δὲ, ὅτι τοῦτο προέρχεται, διότι οἱ σφαιριοδότης δὲν διορίζονται ὑπὸ τοῦ ὑποψηρίου· ἂν νομοθετήσωμεν, ὅτι ὁ ὑποψήριος ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίξῃ τὸν σφαιριοδότην, τί θέλει ἀκολουθεῖν; ὅτι ὁ σφαιριοδότης ἐπιτερεῖ τὸν ἐκλογέα ὅταν ψηφοφορῇ καὶ τὸν ἐπιτερεῖ, ὡς ἐλίπετε, ἄνθρωπος τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑποψηρίου. Ἰσχυρίζεσθε ἤδη, ὅτι φίλος τὸν φίλον ἐκθεῖ διὰ νὰ ρίψῃ σφαιρίδια εἰς τὸ ναί· αὐτὰ τὰ σφαιρίδια ἀραιροῦνται ἀπὸ τοῦ ναί, λέγω δὲ καὶ ἐξ ἄλλου, ὅτι τὸ τοιοῦτον ὁ φίλος δὲν τὸ πράττει. Ἄν δὲ ὁ προσερχόμενος ψηφοφόρος ᾖ καὶ ἐχθρὸς, εἶναι ἀδύνατον νὰ ρίψῃ σφαιρίδια εἰς τὸ ὄχι, διότι ἐπιτερεῖται ὑπὸ τοῦ ὑποψηρίου καὶ ὑπὸ τοῦ σφαιριοδότη τοῦ ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑποψηρίου. Διὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀραιρώσωμεν τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν νὰ διορίξῃ τοὺς σφαιριοδότης, διότι οὗτοι τότε εἶναι ἄνθρωποι τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἢ ὅποια ἐνδέχεται νὰ κλίνῃ μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς ὑποψηρίου ἢ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου. Αἰτίαι οἱ σφαιριοδότης εἶναι δημοῖοι ὑπάλληλοι; εἶναι μισθωτοί, λαμβάνουσιν ἀποζημιώσεις καὶ ἔχουσιν συμφέρον νὰ κλίνουν ὑπὲρ ἐκείνου, εἰς τὸν ὅστιον ἐλπίουν, ὅτι κλί ναι ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ. Ἄν γίνῃ δεκτὸν οἱ σφαιριοδότης νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν ὑποψηρίων, δὲν θὰ ἀκούσωμεν καλπονοθεύσιν εἰς τὰς ἐκλογάς. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη πηγὴ τῆς καλπονοθεύσεως καὶ νομίζω, ὅτι τὴν ἐμμενέμεν (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡσυχία.

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Ἡ παραγῆ αὕτη σημαίνει ὅτι ὀργῇ ὁ νομὸς. Δευτέρως πηγὴ καλπονοθεύσεως παρατρέσμεν, ὅτι εἶναι ἡ λεπτότης τῶν σφαιριδίων· τὸ Β. Διατάγμα, τὸ ἐκδοθὲν κατὰ συνέπειαν τοῦ βουλευτικοῦ νόμου τοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ψηφισθέντος, δὲν προσδιώρισε τὴν διάμετρον τοῦ σφαιριδίου, ἐπομένως τί ἐκολούθησεν; εἶναι τόσον λεπτόν, ὥστε ἰδίως ὀφθαλμοὶ ἐξήτασα ψηφοφόροι καὶ εἶδον, ὅτι μετὰ τῶν τριῶν ἑτέρων τῆς χειρὸς τοῦ δικτύου ἐκρυσσε τρία σφαιρίδια καὶ ἔτον ἀδύνατον νὰ ἐννοήσῃ τί γίνεταί μετὰ τοῦτο; ἡ ἐκλογὴ μεταβάλλεται εἰς ταχυδακτυλουργίαν, καὶ ὅσοι ἔχουν περισσότεραν ἐπιτηδεύματα εἰς τοὺς δακτύλους δύναται νὰ ρίψουν περισσότερα σφαιρίδια καὶ νὰ νοθεύσουν τὴν ἐκλογὴν. Ἀλλ' ἐννοήσωμεν καὶ τὴν δευτέραν πηγὴν εὐκολοῦς ἡ θεραπεία. Νὰ διπλασιασθῇ καὶ νὰ τριπλασιασθῇ ἡ διάμετρος τῶν σφαιριδίων, νὰ τὰ κάμωμεν λεπτοκάρυα, εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ καλπονοθεύσιν. Τρίτη πηγὴ εἶναι οἱ ἐντυποι κατάλογοι. Τί συνέβη; ὅτι τινὲς ἢ πολλοὶ τῶν δημάρχων ἐκδίδοντες εἰς τύπωσιν τὸν κατάλογον πα-

ραμορφόνοντες εἰς τὸ τυπογραφεῖον τὰ ὀνόματα τῶν ψηφοφόρων. ΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Τὸν παρामορφόνει ὁ δήμαρχος, ὅχι ὁ τυπογράφος.

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Τόσον χειρότερα. Νὰ φράζωμεν αὐτὴν τὴν ὁρμὴν τῆς καλπονοθεύσεως καὶ νὰ διατάξωμεν, ὥστε ὁ δήμαρχος νὰ παραπέμπῃ τὸν πρωτότυπον κατάλογον εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν.

ΤΙΝΕΣ. Τὸν στέλνει καὶ τώρα.

ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ φροντίξῃ νὰ σταλῇ αὐτὸν τὸν κατάλογον, ὅταν ἤξαρσεν ὅτι τὸν ἀπειλεῖ ἐνὸς ἔτους φυλάκισις. Ἐπομένως ὑποβάλλω εἰς τὴν σκέψιν τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀντικείμενον νέον, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ ρωτισθῆτε ἀπὸ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπὸ χρονοτριβῆς, ἐπειδὴ ἐγγιζοῦσιν ἐπὶ θύρας αἱ ἐκλογαὶ αἱ δημοτικαί, διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ μὴ παρέλθῃ αὐτὴ ἡ σύνοδος τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ νὰ τὸ λάβῃτε ὑπὸ σκέψιν, νὰ τὸ τροποποιήσῃτε, νὰ τὸ ἐνδυναμώσῃτε μετὰ ἄλλας διατάξεις ὅπως ἤθελε δόξῃ ὑμῖν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρακαλῶ ἐπίσης νὰ κατανοήσῃ ἡ Βουλὴ εἶναι τοῦτο, νὰ μὴ πλανηθῇ ἀπὸ τὴν ἰδέαν ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ὁρθὰ καὶ ἐξαιρετικά, ἀλλὰ θέλουσιν γίνεαι δεκτὰ εἰς τὴν γινικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, διότι περριμένοντες τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀναθεώρησιν τῆς ὅλης ἐλληνικῆς νομοθεσίας, νομίζω ὅτι ματαιοπονεῖτε καὶ εἶναι προτιμότερον νὰ προλάβετε καλπονοθεύσεις διὰ μικρῶν νομοσχεδίων, παρὰ νὰ γίνωνται καὶ νὰ κατακυρωγῶν ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία καὶ νὰ γινώμεθα ὁ περίγελως ὅλης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Εὐρώπης.

Τὸ νομοσχέδιον ἔχει οὕτω πως· (ἀνεγινώσκει)

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ καλπονοθεύσεως.

Ἄρθρον 1.

Ὁ κατὰ πάντα βουλευτικὴν, ἐπαρχικὴν καὶ δημοτικὴν ἐκλογὴν ὑποψήριος ἢ ὁ προτείνων αὐτόν, ἢ ὁ ἀντιπρόσωπος, ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, διορίζει ἐνώπιον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας ἢ καὶ κατόπιν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ θελήσῃ, διὰ δηλώσεως σημειωμένους καὶ ὑπογραφομένους ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ψηφοφορίας, ἕνα ἢ δύο σφαιριοδότης ἐκαστοῦ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογέων, μὴ ὄντας ὑπάλληλους δημοσίους, μηδὲ ἐκκλησιαστικούς, μηδὲ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας, ὅπως οὗτοι σφαιριοδοτῶσιν ἐναλλάξ.

Ἄρθρον 2.

Ἐὰν δὲν διορισθῇ εἰς τοὐλάχιστον σφαιριοδότης ὡς ἀνωτέρω, ἢ ὁ διορισθεὶς ἀποχωρήσῃ, θέλει διορίξῃ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἄρθρον 3.

Ἐκαστος ὑποψήριος δύναται, ὅσας θελήσῃ, ν' ἀντικαθιστῇ ἑτερον ἢ ἑτέρους σφαιριοδότης εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς διορισμένους.

Ἄρθρον 4.

Οἱ σφαιριοδότης ὑπάγονται κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν ἡ Γ' νόμου.

Ἄρθρον 5.

Τὰ σφαιρίδια θέλουσιν ἔχει διάμετρον ἐκαστῶν

Ἄρθρον 6.

Πᾶς δήμαρχος ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἐνὸς τοῦλάχιστον ἔτους φυλάκισις, νὰ πέμπῃ εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας τὸν ἐν τῇ διμαρχίᾳ πρωτότυπον χειρόγραφον ἐκλογικὸν κατάλογον, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐνεργῇται ἡ ψηφοφορία.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 48.

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1869.

(Δευτέρα)

Ὡρα 12.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐβρεθεί-
σης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς
προηγούμενης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχει τις ἀντιρρησην κατὰ τῶν πρακτικῶν;

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἐγὼ θὰ κάμω μίαν παρατήρησιν. Ἐν-
θυμίσθε, ὅτι ἐλάμβανεν μίαν ἐξήγησιν αὐτὸ ἐννοεῖται, ὑποτίθε-
ται ἄλλ' ἐπιθυμῶ νὰ ᾖται σημειωμένον, ὅτι ἡ πρότασις ὅπως ἐ-
ψηφοφορήθη ἐννοεῖ, ἂν ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἐπιμένῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς
ἐπισήμοις πρακτικοῖς ἢ διὰ τοὺς ἐν τοῖς στενογραφήμασιν ἀ-
ναφερομένους λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐγὼ λέγω, ὅτι ἐβρέθησαν οὕτως ἄλλοι εἶπον
διὰ τοὺς εἰς τὰ στενογραφημένα πρακτικά, ἄλλοι διὰ τοὺς εἰς
τὰ ἐπίσημα ἀναφερομένους λόγους ἐπομένως καταλήξαμεν εἰς
τὸ συμπέρασμα, ὅ ὁ πρόεδρος θὰ ἐρωτήσῃ τὸν κ. Κεχαγιᾶν ἂν
ἔδωκε τὴν παραίτησιν τοῦ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτι-
κοῖς ἀναφερομένους λόγους.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ὁ κ. Χριστόπουλος εἶπεν, ὅτι διὰ νὰ
ψηφοφορήσῃ πρέπει νὰ συμπληρωθῇ ἡ πρότασις, δηλ. νὰ ἐρω-
τηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ἂν παρητήσῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις,
ἢ διὰ τοὺς ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς λόγους, ὁ δὲ
Λομβάρδος εἶπεν, ὅτι αὐτὸ εἶναι περιττόν, διότι ἐννοεῖται αὐτὴ
ἡ ὁμιλία εἴθε χάραν πιστεύετε, ὅτι δὲν λησμονῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅσα ἐβρέθησαν συνεγνωσθήσαν εἰς δύο, εἰς τὴν
πρότασιν τοῦ κ. Μίληση καὶ εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δεληγε-
ώργη, εἰς τὴν ὁποίαν συνεγνωσθῇ καὶ ἡ ἄλλη πρότασις. Πολλὰ
ἐβρέθησαν.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Γραμματεὺς.) Ἀναγιώσκει τὴν τε-
λευταίαν παράγραφον τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς προηγου-
μένης συνεδριάσεως.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Λομβάρδου εἶ-
ναι, ἀφοῦ ἐθέσατε τὸ ζήτημα, τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἐλάμβαν
ὁ βουλευτὴς Μεσιολογγίου, πρὶν τιθῆ ἡ πρότασις αὐτὴ εἰς ψηφο-
φορίαν ἐζητήθη ἡ ἐξήγησις, καὶ ἐβρέθη, ὅτι αὐτὸ ἐννοεῖ δὲν ἔμ-

πορεῖ νὰ γίνῃ ἄλλως, διότι τί θέλτε νὰ εἴπῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅτι εἶπον εἶναι γραμμένα, καὶ δὲν τὰ ἐκοινο-
ποίησα, διότι ἐπερίμενα νὰ κυρωθοῦν τὰ πρακτικά. Ἀμέσως
κατόπιν θὰ γίνῃ ἡ δέλωσις.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Λέγω, ὅτι δὲν εἶναι γεγραμμέ-η ἡ ὁ-
μιλία τοῦ κ. Χριστοπούλου καὶ ἀπάντησις τοῦ κ. Λομβάρδου.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἰπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἐψηφίσθη ἡ πρότασις τοῦ
κ. Δεληγεώργη.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Τὸ τελευταῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατηντή-
σαμεν ἦσαν δύο προτάσεις, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν δευτέ-
ραν, ἐὰν ἐπιμένῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς κατὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις
πρακτικοῖς ἀναφερομένους λόγους ὥστε τὰ πρακτικά ἔχουν
καλῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἐρωτᾶται, ἔχουσι καλῶς τὰ
πρακτικά;

Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ὁ ἐντιμὸς συνάδελφός
μου κ. Κουμουνδούρος μοι εἶπεν ἤδη ὅτι τὰ ἐπίσημα πρακτικά
δὲν περιλαμβάνουσι τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦ θέματος
τοῦ κ. Δεληγεώργη ἐλαβον ἐγὼ, ὅτι δηλ. ἂν ἡ πρότασις αὕτη
ἐννοῇ, νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς περὶ τοῦ ποίου λόγους θεω-
ρεῖ ὡς ἰδικούς του, τοὺς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῖς ἐπισήμοις, ἢ
τοὺς ἐν τοῖς στενογραφήμασιν; Ἄν δὲν τὸ ἐννοῇ, νὰ προστεθῇ
τότε μοι εἶπον, ὅτι ἐννοεῖται τοῦτο ὁ δὲ κ. Λομβάρδος ἐση-
κώθη καὶ ἔκχευε τὴν ἐξήγησιν μακροτέρην εἰπὼν, ὅτι τοῦτο συ-
νεγνωσθῇ εἰς τὴν ἐρώτησιν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Αὐτὰ εἶπον προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὰ ὑπάρχουν, ἀλλὰ δὲν εἶναι τὸ θέμα ὅπως
λέγετε, ἀλλ' ὅπως ἐτίθη.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ἰδοὺ τί λέγουν, κ. πρόεδρε, τὰ στενο-
γραφημένα πρακτικά. (Ἀναγιώσκει).

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. (Ἀναγιώσκει τὸ ἐπὶ τῆς παρατη-
σεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ μέρους τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς 23
συνεδριάσεως τῆς 7 Ἰουλίου ε. ε.).

Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κατὰ τὸ θέμα ἐλαβον παρατήρησιν καὶ
μοι εἶπον, ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον θέλω νὰ ἐννοηθῇ, ἐννοεῖται, καὶ
ἐσιώπησα.

ΕΓΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Δεληγεώργη ἔτο
γνωστὴ, ὅλη ἡ Βουλὴ ἐγνώριζε τί θὰ ψηφοφορήσῃ. Ὁ κ. Χρι-
στόπουλος κατὰ τὴν ψηφοφορίαν εἶπε τι, ἀλλ' ἡ Βουλὴ παρε-
δέχθη τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δεληγεώργη. Σήμερον τί θὰ κάμω-

λίαν χρήσιμοι· καὶ πολλάκις ἐκεῖ διαρρέονται καὶ δὲν ἐπα-
νέχονται.

ΠΗΠΗΝΟΣ. Ἐγὼ ἔχω ἐναντίαν πληροφορίαν.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἡμπορεῖ λοιπὸν ν' ἀντικατασταθῇ αὐτὴ ἡ διάτα-
ξις δι' ἄλλου μέτρου.

ΚΑΡΑΛΙΒΑΝΟΣ. Παρακαλῶ, μὴν παρατήρησιν θὰ κάμω
ἀπὸ τοῦδε διὰ νὰ εἰσθῇ εἰς γνώσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν θὰ κάμω καὶ ἐγὼ
λόγον περὶ ναυτολογίας.

ΚΑΡΑΛΙΒΑΝΟΣ. Ἡ πατρίς μου, ὡς γνωρίζετε, εἶναι ναυτικὴ
πόλις· αὐτὴ τάττεται ὑπὸ δύο τάξεις, ὅτι μὲν δίδει στρατευ-
σίμους τῆς ξηρᾶς, ὅτι δὲ τῆς θαλάσσης· πέρυσιν, ὅταν ἐγίναν δύο
κληρώσεις, τὴν πρώτην φορὰν ἔδωκε στρατιώτας διὰ τὴν ξηρὰν,
τὴν δευτέραν φορὰν ἔδωκε ναῦται. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ λείψῃ
αὐτὸ τὸ ἀμφίβιον, ἂν ᾖναι δυνατόν, διότι νομίζω ὅτι πολὺ
καλλίτερον ἦτοίεν εἶναι, εἰάν ἐτάττετο εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην,
νὰ δίδῃ ἄνδρας εἰς τὸ ναυτικόν, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ κύριον
ἔργον τῶν κατοίκων. Ἐπιθυμῶ νὰ λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν ὁ κ.
Ὑπουργὸς καὶ ν' ἀποφασίσῃ ὥστε, ὁ δῆμος νὰ δίδῃ ἄνδρας
ἢ εἰς τὴν ξηρὰν ἢ εἰς τὴν θαλάσσαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης εἰς τὸ β'. ἄρθρον;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παρεδέχθη. — Ἄρθρον γ'. (ἀναγινώσκε-
ται). Ὑπάρχει ἀντίρρησης κατὰ τοῦ γ'. ἄρθρου.

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κατὰ τοῦ συνόλου;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (γραμματεὺς). Περί ἀγορᾶς οἰκίας
διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν. (ἀναγινώσκει τὸ νομοσχέ-
διον).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης κατὰ τοῦ α'. ἄρθρου;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παρεδέχθη.

ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (γραμματεὺς). Ἄρθρον β'. (τὸ ἀναγι-
νώσκει).

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ὁ ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ τὸ σχέδιον.

ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ (Ὑπουργὸς Ναυτικῶν). Κατὰ τὸ 1867 ὁ ὑ-
πουργὸς τότε ἐνόμισε ἀναγκαῖον ν' ἀνέλθῃ, ν' ἀναζητήσῃ οἰκο-
δομὴν πρὸς χρῆσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, διότι τὸ
νῦν κατάστημα δὲν εἶναι κατάλληλον· τότε δὲ εἶχον παρουσιά-
σει οἱ κληρονόμοι τοῦ Σκυλίτση μίαν ἀνατορὰν, τὴν ὁποίαν κα-
ταθέτω εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς, καὶ ὁ τότε ὑπουργὸς ἐξέ-
τησε νὰ διορισθῇ μίᾳ ἐπιτροπῇ πρὸς ἐξέτασιν τῆς οἰκοδομῆς·
ἐγὼ ἔχω ἀντίγραφον αὐτῆς τῆς αἰτήσεως· τὸ ὑπουργεῖον τῶν
Στρατιωτικῶν διάταξε μίαν ἐπιτροπὴν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰ-
κοδομὴν, ἥτις νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν εἰάν ᾖναι κατάλληλος ἡ οἰκο-
δομὴ διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν· διορίσθη δὲ τότε μίᾳ ἐπι-
τροπῇ ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ μηχανικοῦ καὶ δύο ἄλλους ἀνωτέ-
ρους ἀξιωματικούς· ὁ ὑπουργὸς τότε Βότσηρης ἐπεμψε τὴν ἔκθεσιν
μετ' ἄλλας λέξεις τὸν προϋπολογισμόν· ἡ ἔκθεσις αὕτη παρου-
σιάζει τὴν κατάστασιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῆς καὶ
συνιστᾷ τὴν οἰκοδομὴν. Ὅταν εἰλάβον τὴν διαύθυνσιν τοῦ ὑπουρ-

γείου τούτου, παρετήρησα καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ οἰκοδομὴ, εἰς τὴν εὐρί-
σκετο τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, δὲν εἶναι κατάλληλος, δι-
ότι καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐπεταίνθη καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ τὸ
ἀπομαχικὸν ταμεῖον. Λοιπὸν ἐνόμισα ἀναγκαῖον, διότι καὶ οἱ
κληρονόμοι ἀνέφερον πάλιν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀγοράν, τότε ἀ-
νεῦρον τὰ προηγούμενα χαρτία καὶ ἐθεώρησα περιττὸν νὰ συ-
στήσω νῆαν ἐπιτροπὴν· καθὼς γνωρίζετε τὸ 1867 ὅλαι αἱ οἰ-
κοδομαὶ ἦσαν ὑποτιμημέναι, 67,300 τῆν ἐξιτίμησαν, σήμερον
δὲ φθάνει ἡ ἀξία τῆς καὶ τὰς 90 χιλιάδας. Νομίζω δὲ, ὅτι
αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει βάλει οὐτὶ τὸ ὄνομα, οὐτὶ τὴν
ἀξίαν τῆς οἰκίας, διότι ἤλθομεν εἰς 67 1/2 χιλιάδας, καὶ ὁ
ἀνώτερος λογαριασμός εἶναι μέχρι τῶν 70 χιλιάδων, ὅταν πλη-
ρώσωμεν 7 χιλιάδας κατ' ἔτος χρεώλωντον, μετὰ εἰκοσιν ἔτη
θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐξώρλησιν. Διὰ νὰ εὐχαριστήσω δὲ τὸν
φίλον μου κ. Σωτηρόπουλον, ἔκαμα καὶ αὐτὸν τὸν μαθηματι-
κὸν ὑπολογισμόν, διότι ἔκαμα μαθηματικὴν πρᾶξιν διὰ λογα-
ρίθμων, διὰ νὰ παρηγορήσῃ ὅτι ἀπαιτῶνται 20 ἔτη καὶ 11 μῆ-
νες. Δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ περάσω εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν
οἰκοδομὴν, ἐγὼ ὅμως ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν συμ-
περιλάβωμεν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὑπερτιμηθῇ,
ἐγὼ λέγω ὅτι πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ μία ἄλλη, καὶ αὕτη
εἶναι ἡ οἰκία τοῦ κ. Σαράντη, τὴν ὁποίαν ἐξεποίησαν εἰς τὴν
δημοπρασίαν καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ εὐκολώ-
τερον δυνάμεθα νὰ τὴν λάβωμεν· εἰάν θέλιτε ἐξάλλοιμεν τὴν οἰκίαν
τοῦ Σκυλίτση ἢ τοῦ Σαράντη, διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν κύριον
Σωτηρόπουλον.

ΣΠΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Διὰ νὰ συμφωνήσῃτε μὲ τὸν νόμον.

ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. Ὁ νόμος δὲν διαλαμβάνει περὶ σχεδίου, μόνον
ζητεῖ ὁ ὑπουργὸς πίστωση καὶ τότε εἶναι ἀρμοδίος νὰ διατάξῃ
τοὺς σχετικούς μὲ τὴν ὑπόθεσιν μηχανικούς νὰ συντάξωσι τὸν
προϋπολογισμόν, τὸ σχέδιον, καὶ ἔπειτα νὰ εἰσθῇ εἰς διαπραγ-
μάτευσιν. Ἐγὼ εἰάν φέρω τὸ σχέδιον, νομίζω ὅτι ἕκαστος βου-
λευτὴς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ τὸ ἐνοήσῃ· ὁ νόμος λίγχι
προϋπολογισμόν μόνον. Κατ' ἀνώτατον ὅρον ἡ ἐξώρλησις θέλει
εἶναι μετὰ 20 περίπου ἔτη, ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἀγορὰ δὲν θέλει
ὑπερβῇ τὰς 70 χιλιάδας καὶ ὁ ἐνιαύσιος τέκος τὰς 8 τοῖς 0/0.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Εὐπλορορήθην, ἀλλὰ δὲ γνωρίζω ἂν
ᾖναι ἀληθές, ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ Σκυλίτση ἐδίδον τὴν οἰκίαν
διὰ 63 χιλ. δραχμὰς εἰς τινα ἱατρὸν, ἀκολούθως δὲ, ὁ ἱατρὸς
αὐτὸς, ἐπειδὴ δὲν συμβιβάζεται ἡ οἰκοδομὴ μὲ τὴν οἰκ. γένειάν
του, διότι θθελε τὸ ἄνω πάτωμα νὰ τὸ ἐνοικιάζῃ καὶ τὸ ἄλλο
νὰ ἐνοικῇ, ἤθελε κάμει περισσότερα ἐξόδα, παρητήθη τῆς ἀγο-
ρᾶς. Παρακαλῶ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ
τούτου, καὶ λάβῃ τὰς δεούσας πληροφορίας.

ΤΡΙΓΓΕΤΑΣ. Βεβαίως ὅταν λάβω αὐτὸν τὸν νόμον θὰ διο-
ρίσω ἀνθρώπους νὰ εἰσθῶν εἰς ἐξηγήσεις, νὰ ἐξετάσω, ν' ἐβεβαίως,
ἂν ἡμπορούμεν, θὰ τὴν λάβωμεν καὶ 60 χιλ. δραχ. ἐπομένως
νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ νομοσχέδιον αἱ λέξεις· τοῦ Σκυλίτση ἢ
τοῦ Σαράντη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι βουλευταὶ, θὰ τυπωθῇ αὕτη ἡ τροπολο-
γία, ἥτις θέλει προστεθῇ εἰς τὸ β'. ἄρθρον· τὰ ἄλλα ἐγγράφα
κατατίθενται. Ὑπάρχει ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Εἶναι περιττὸν νὰ τυπωθῇ ἡ τροπολο-
γία, καθ' ὅσον ἐρχεται εἰς τὴν συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παρεδέχθη τὸ ἄρθρον β'. μετὰ τῆς τρο-
πολογίας.

Ἄρθρον γ'. (ἀναγινώσκειται). Ὑπάρχει ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Κύριοι, παρακαλοῦνται αἱ ἐπιτροπαὶ νὰ συνέλθωσι, διότι κατεπεύγου μερικὰ νομοσχέδια· εὐτυχῶς τὸ τμήμα τῶν στρατιωτικῶν σήμερον συνήλθε καὶ διώρισε τὸν εἰσληγτὴν. Παρακαλοῦνται λοιπὸν οἱ εἰσληγταὶ νὰ φέρωσιν ὅσον δυνατόν τάχιστα τὰς ἐκθέσεις.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Κύριε πρόεδρε, τί κάμνει ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληστείας;

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Δὲν ἦτον ἐδῶ ὁ κ. Μίλησης φρίνεται προχθὲς, διότι ἡ Βουλὴ ἀπεράσειεν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἐγὼ τὸν κύριον πρόεδρον χρώτησα. Ἀκούσατέ τον καὶ σεῖς, καὶ θὰ πεισθῇτε ὅτι εἶχον δίκαιον νὰ ἐρωτήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀναγγεῖλω, ἐπειδὴ ἐγινε μία παρατήρησις ἀπὸ τὸν κύριον βουλευτὴν Ἑρμιονίδος, σπουδαῖόν τι. Ὁ ἐντιμὸς ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔκαμε μίαν διακοίνωσιν εἰς τὸ προεδρεῖον, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἐπεφορτίσθη νὰ ἐπιτεργασθῇ

τὸ νομοσχέδιον τῆς ληστείας, τὸ ἀρθρον 1 καὶ 2 νὰ μὴ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, διότι ἐστράφησαν εἰς τὰ ἀνώτερα δικαστήρια καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑπόλοιπα ἀρθρα, τὰ ὅποια δύνανται ν' ἀποτελέσωσιν αὐτοτελὲς νόμον, ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ προχωρήσῃ.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Θὰ κατατιμῇ λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς δύο; Αὐτὸ εἶναι τερατῶδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐριον ἔχομεν συνεδρίασιν, κύριοι.

Λύεται ἡ συνεδρίασις. (Ὡρα 2 παρὰ 5|60.)

ΠΑΡΟΡΑΜΑ. Ἐν τῷ ἀριθ. 13, σελ. 183, στηλ. α. ἀγορεύσει Μίληση, στίχῳ 22—23 ἀντὶ συνστηματικῆς ἀνάγνωθι, ἐπνευματικῆς.

Ἐν σελ. 192, στηλ. β. ἀγορεύσει Μίληση, στίχῳ 3, ἀντὶ ἐν τῷ δέοντι, ἀνάγν. ἐν οὗ δέοντι.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

μεν; θά εἴπωμεν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χριστοπούλου; Αὐτὸ εἶναι ἀσυνεπὲς καὶ ἀνακόλουθον.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἡ ἀκρίβεια νομίζω, ὅτι εἶναι αὕτη. Μετὰ τὴν συζήτησιν, ἀφοῦ ἐτέθη τὸ ζήτημα εἰς ψηφοροσίαν διάφοροι παρητήρησαν, ὅτι δὲν τίθεται σωστὰ τὸ θέμα, ὃ δὲ κ. Χριστόπουλος εἶπεν, ἐάν τοῦτο δὲν ἐνωθῇται μέλλω νὰ καταφύγω, καὶ τότε τοῦ παρητήρησα, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ψηφοροσθῇ τὸ θέμα, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ παρατήρησις τὴν ὁποίαν θέλει νὰ κάμῃ περὶ τῶν ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς ἀναφερομένων λόγων, διότι ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Διληγεώργη ἐξάγεται ἐξ ἀνάγκης, ὅτι ἐάν δὲν παρητήρηθῃ διὰ τῶν λόγων τοὺς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἐπαταῖ ἐξ ἀνάγκης ὅτι παρητήρηθῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις στενογραφημένοις τὰ ὁποῖα γνωρίζει, διότι ἐτυπώθησαν, ἐνῶ τὰ ἐπίσημα δὲν τὰ γνωρίζει, διότι δὲν ἐτυπώθησαν. Σήμερον δὲ τὰ πρακτικά θέτουν τὴν παρατήρησιν αὐτὴν, ἐντὸς τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐγένοντο, διότι ἐγένοντο κατὰ τὴν ψηφοροσίαν, καὶ ἐπομένως ἐννοεῖται ὅτι ἐψηφίσθη ἡ πρότασις μὲ αὐτὴν τὴν ιδέαν, μὲ αὐτὴν τὴν ἐννοίαν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Τοῦτο ἐννοήσατε σίς.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἀφοῦ ἐγένετο κατὰ τὴν ψηφοροσίαν, θά εἴπῃ, ὅτι ἡ πρότασις οὕτως ἐψηφοροσθῇ καὶ θά εἴπῃ, ὅτι ἡ καλὴ πίστις ἀπαιτοῦσιν οὕτω νὰ γίνῃ.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Τίποτε δὲν ἐγίνετο ἀπὸ αὐτά.

ΔΑΓΡΕΣ. Νομίζω, ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη δὲν ἔχει τὸν τόπον της, καθόσον ἐσχηκίθη τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀκριτῶς ἡ δὲ Βουλὴ προέβη εἰς ἀπόφασιν καὶ αὕτη εἶναι δογματικὴ, καθαρὰ, σαφὴς, εἰλικρινὴς. Ἡ Βουλὴ, ὡς ἐνθυμέσθε τότε, μετὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος κατέληξε καὶ παρεδέχθη τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν. Εἶπεν εἰς τὸν κ. Κεχαγιᾶν, καὶ αὐτὸ εἶναι πρὸς ποῦ, σὲ ἐρωτῶ παρητήρησθαι διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους; ὁ κ. Κεχαγιᾶς δὲν δύναται νὰ εἴδῃ εἰς σχόλια. Τίποτε ἄλλο δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ἢ ὅτι παρητήρησθαι διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς ἀναφερομένους λόγους, ἢ δὲν παρητήρηθῃ. Νομίζω ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνουν σχόλια εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς. Ὁ κ. Κεχαγιᾶς προσκαλούμενος δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ, ἢ ὅτι παρητήρησθαι διὰ τοὺς ἐν τοῖς πρακτικοῖς λόγους, ἢ ὅτι δὲν παρητήρησθαι διὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένους λόγους.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὸ λέγετε σήμερον.

ΔΑΓΡΕΣ. Καὶ προχθὲς εἶπον ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τεθῇ ζήτημα τοιοῦτον καὶ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τεθῇ εἰς ψηφοροσίαν τὸ ζήτημα, εἶπον ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ζήτημα τοιοῦτον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν μένει, κύριοι, πρὸς νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν τὰ πρακτικά ἔχωσι καλῶς.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἡμεῖς δὲν ζητοῦμεν ψηφοροσίαν, ἀλλ' οὕτω καθιεροῦνται κακὸν προηγούμενον τοῦ νὰ λέγῃ ὁ βουλευτὴς ἐγὼ εἶπον τοῦτο, καὶ ὑμεῖς νὰ λέγετε ὅχι. Ὁ κ. Χριστόπουλος λέγει ἐγὼ προέταξα τοῦτο· ὁ κ. Λομβάρδος τοῦτο· σίς λέγετε ὅχι.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐγὼ παρατηρῶ ὅτι ἡ ὁμολογία καὶ ἡ διάθεσις ἐνὸς βουλευτοῦ δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τοῦ ὅλου. Ὅλων δὲ εἶναι ὅ,τι εἶναι εἰς τὰ πρακτικά καὶ τὸ ὅποιον παρεδέχθησαν ὅλοι· αὐτὰ πρέπει νὰ κατισχύσουν, διότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἄτομον καὶ σφάλει.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἐπιθυμῶ νὰ συνεννοηθῶμεν περὶ τῆς σημασίας τῶν πρακτικῶν. Τὰ πρακτικά ὡς ὅλοι γνωρίζομεν εἶναι, ἐξ ἐνός μὲν ἡ καταγραφή τῶν πράξεων, καὶ ἀπ' ἑτέρου ἡ σημείωσις τῶν λόγων περιληπτικῶς ἐνὸς ἐκαστου, τοὺς ὁποίους ἐξέφερον. Ἐγὼ σήμερον δὲν ζητῶ νὰ δώσωτε ἐννοίαν τινὰ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Διληγεώργη, ὡς ἐγὼ ἤθελον τὴν ζητήσει ἢ ἄλλος τις· δώσατε οἵανδήποτε ἐννοίαν θέλετε· ὁ δὲ κ. Κεχαγιᾶς δὲ ἐρωτηθῇ ὡς ἐννοεῖ καὶ θέλει τὸ

προεδρεῖον, ἤτοι, ὅπως φρονεῖ ὅτι ἐννοεῖ ἡ πρότασις τοῦ κ. Διληγεώργη· ἐγὼ ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸ γραφεῖον νὰ σημειωθῶσιν οἱ λόγοι μου, ἐν περιλήψει, τοὺς ὁποίους κατὰ τοῦ θέματος εἶπον· δὲν δύναται οὐδεμίαν ἀπόφασιν νὰ μοῦ ἐμποδίσῃ τὸν λόγον, καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ μοῖ ἀφαιρέσῃ τὸν λόγον, τὰ ἐγγραφα πρακτικὰ ὀφείλουν, ἐν περιλήψει, νὰ περιλάβωσι τοὺς λόγους μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ πρακτικῶν, περὶ εἰλικρινείας, ἐγὼ ὀφείλω νὰ ὑπερασπίσω αὐτὸ, τὸ ὅποιον ἐγίνα.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐχετε δίκαιον· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἔχω δίκαιον νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ ἔχητε ὀλίγην ὑπομονήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Φέρετε ἓνα κα-ονιτμόν.

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀκούσατέ μου, καὶ ὕστερον βλέπετε τὸν κανονισμόν. Ὁ κανονισμὸς λέγει ὅτι σημειοῦνται ἐν περιλήψει, καὶ ταῦτεν, κύριε πρόεδρε, κάμετε ὅσον θέλετε μικράν, βάλλετε δύο λέξεις μόνον, ἐγὼ δὲν δίδω μεγάλην σημασίαν εἰς τὰς λέξεις ἀλλ' εἰς τὴν ἐννοίαν, ἄλλως τε καὶ αἱ λέξεις αὗται σπουδαιοτάται ἐθεωρήθησαν καὶ ἀπὸ τὸν βουλευτὴν Μισολογγίου· εἰς τὴν ἐννοίαν λοιπὸν πρέπει νὰ προσέχωμεν· ἐννοεῖται ὅμως νὰ ὑπάρχῃ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐν περιλήψει αὐτὸ, ὅ,τι εἶπον. Τώρα πόθεν ἐπέρχεται ἀπόδειξις τοῦ ὅ,τι εἶπον; Βεβαίως ἔκουσάν τινες ὅτι εἶπον κατὶ, τινὲς δὲν τὸ ἔκουσαν, διὰ τοὺς μὴ ἀκούσαντας δὲν ἔχω παράπανον. Πρὸς τοὺς ἀκούσαντας, τὰ στενογραφημένα πρακτικά δύναται νὰ ᾖναι ἐπιβεβαιωτικά τῆς γνώμης των, συμπληρωτικά· [ἐάν δὲ δὲν ἔχῃ οὕτω καὶ δὲν χρυσιμεύουν πρὸς συμπλήρωσιν, εἶναι ἄτοπον νὰ χάνωμεν τὸν καιρὸν μα· μὲ αὐτὰ τὰ πρακτικά, νὰ χάνωμεν τόσα χρήματα. Ἀσχοπεῖν δὲ καὶ σίς καὶ ἡμεῖς νὰ θεωρήσωμεν ὡς σπουδαίαν τὴν ὑπερσίαν ταύτην τῆς Βουλῆς. Καὶ ὅμως εἶναι τινόντι σπουδαία ἡ ὑπερσία αὕτη, καὶ σίς καὶ ὅλοι ἡμεῖς τὸ χεῖρομεν. Σήμερον μάλιστα ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς δημοσιογραφίας, ἥτις καλῶς χεῖρομεν, κύριε πρόεδρε, εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὑπερτάτας κοινωνικὰς δυνάμεις. Ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς φαίνεται τί εἶπον· παρακαλῶ λοιπὸν τὸν κύριον πρόεδρον, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν, νὰ ἐπιτρέψῃ ὃ νὰ μὴ ἀποτρέψῃ νὰ σημειωθῇ ὅ,τι εἶπον.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν ἐγίνε κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ἡ ψηφοροσία καὶ δὲν χεῖρομεν ἂν ὁ κ. Χριστόπουλος ἐσχηκίθη ἡ ὄχι.

ΔΑΝΟΒΟΥΛΟΣ. Ἐάν ᾖναι ἀληθές, καὶ εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι ἐρωτηματικὴ, τότε οἱ θέλοντες νὰ μείνῃ ὅπως ἀπεφασίσθη, δεικνύονται περισσότερον φίλοι εἰς τὸν κ. Κεχαγιᾶν διότι τί εἶπαν ἡμεῖς; ἐάν, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὠρίσιν, ὁ κύριος Κεχαγιᾶς παρητήρησθαι διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἀπαιτεῖται δὲ εἰς αὐτὸν νὰ εἴπῃ ὅποιον λόγον θέλει νὰ εἴπῃ, ὅχι δὲ αὐτὸ, ἀλλὰ νὰ εἴπῃ, δι' ἐκεῖνο δὲ ἐκεῖνο... ἐπομένως τὰ πρακτικά ἔχουν καλῶς καὶ ἡ συζήτησις εἶναι ἀσχοπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ πάλιν, ἐάν τὰ πρακτικά ἔχωσι καλῶς ἢ ὄχι.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Σαφὲρ ὅτι καθιεροῦνται, κύριε πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λέγετε ὅτι δὲν ἔχουν καλῶς τὰ πρακτικά;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐπιμένωμεν ὅτι δὲν ἔχουν τὴν ιδέαν μας, καὶ περὶ τούτου τίς εἶναι εἰς καλλιτέραν θέσιν ὡς ἀποφασίσῃ παρά ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὴν εἶπεν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐδῶ εἶναι ὁ κανονισμὸς, ὁ κοινὸς νόμος. (Ἀναγινώσκει τὰ σχετικά περὶ πρακτικῶν ἀρθῆα τοῦ κανονισμοῦ). Λοιπὸν βλέπετε ὅτι τὰ πρακτικά συντάσσονται μὲν ἐν περιλήψει, ὀνόματα δὲ δὲν ἀναφέρουσι μέσα, ἐπειτα ἐρχονται εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν, ἀναγινώσκονται καὶ ὅσοι ἔχουν ἀντιρροήσεις τὰς λέγων, ἢ δὲ Βουλὴ ἀποφασίζει. Λέγετε ὅτι ἡ ψηφοροσία δὲν εἶναι